

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ερμηνεία αναφορικά με το εύρος των ακαθαρίστων εσόδων από προϊόντα ή υπηρεσίες που καθορίζουν το βασικό ποσό προστίμου σε περίπτωση παράβασης των άρθρων 1, 2 και 2^α του ν. 703/77 και 81, 82 ΣυνΕΚ.

Στην Ανακοίνωση της 12^{ης} Μαΐου 2006 της Επιτροπής Ανταγωνισμού ορίζονται κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 9 παρ. 1 περίπτωση στ' του Ν. 703/77.

Ειδικότερα σύμφωνα με την παράγραφο 8 της εν λόγω Ανακοίνωσης «το βασικό ποσό του προστίμου προκύπτει ως εξής: α) ορίζεται ποσοστό ύψους μέχρι 30% επί των ετήσιων ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρησης από προϊόντα ή υπηρεσίες που αφορούν στην παράβαση με κριτήριο τη σοβαρότητα αυτής και β) το ποσοστό αυτό υπολογίζεται επί των ετησίων ως άνω εσόδων για κάθε έτος της παράβασης αθροιστικά...»

Προκειμένου να καταστεί σαφής η βάση επί της οποίας η Επιτροπή Ανταγωνισμού υπολογίζει το πρόστιμο που επιβάλλεται ως συνέπεια αντιαγωνιστικών συμπεριφορών, η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού στην υπ' αριθμ. 1601/2.7.2009 συνεδρίασή της, έκρινε σκόπιμη την εξής διευκρίνιση ως προς την ερμηνεία που θα πρέπει να αποδίδεται στην περί «ετησίων ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρησης από προϊόντα ή υπηρεσίες αφορούν στην παράβαση» διατύπωση της Ανακοίνωσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Δεδομένου ότι το πρόστιμο αφ' ενός επιβάλλεται ως κύρωση για ορισμένη παράβαση, αφ' ετέρου όμως πρέπει να συμβάλει και στην αποτροπή των επιχειρήσεων από την επανάληψη παρομοίων αντιαγωνιστικών συμπεριφορών στο μέλλον, ως βάση για τον υπολογισμό του ύψους του, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων της επίμαχης επιχείρησης στη σχετική αγορά του προϊόντος. Αντίθετη άποψη θα αποστερούσε το πρόστιμο από τον επιδιωκόμενο αποτρεπτικό χαρακτήρα του, στο μέτρο που θα το περιόριζε στην μερική κατά το πλείστον κάλυψη των κερδών που αποκόμισε μία επιχείρηση από την προσαπτόμενη σε αυτήν αντιαγωνιστική συμπεριφορά.

Εξ' άλλου και στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την μέθοδο υπολογισμού προστίμων (2006/C2010,02) αναφέρεται ότι «για τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί την αξία των πωλήσεων των προϊόντων ή υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν από την επιχείρηση, με τις οποίες η παράβαση σχετίζεται **άμεσα ή έμμεσα**, στον σχετικό γεωγραφικό χώρο

εντός του ΕΟΧ». Ο λόγος που σύμφωνα με την παράγραφο 4 της εν λόγω Ανακοίνωσης συνηγορεί για την διεύρυνση της βάσεως υπολογισμού του προστίμου, έγκειται στο ότι «τα πρόστιμα πρέπει να έχουν ένα επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα, όχι μόνο ως κύρωση που επιβάλλεται στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις (ειδικό αποτρεπτικό αποτέλεσμα), αλλά επίσης για την αποτροπή άλλων επιχειρήσεων να υιοθετήσουν συμπεριφορές που αντίκεινται προς τις διατάξεις των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης ή να συνεχίσουν τέτοιου είδους συμπεριφορές (γενικό αποτρεπτικό αποτέλεσμα)».

Άποψη που επιβεβαιώθηκε και με την υπ' αριθμ. 2094/2007 απόφαση του ΔΕΦΑΘ στην σκέψη 12 του οποίου αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι:

«Επειδή, από τη διάταξη του άρθρου 9 παρ. 2 του ν. 703/1977 συνάγεται ότι το προβλεπόμενο από την παρ. 1 της ίδιας διάταξης πρόστιμο επιβάλλεται στο σύνολο των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης της προηγούμενης της παράβασης χρήσης και όχι στα ακαθάριστα έσοδα ορισμένης δραστηριότητας ή κλάδου της επιχείρησης, αφού στη διάταξη αυτή δε γίνεται τέτοια διάκριση, ενώ, εξάλλου, μόνο το σύνολο των ακαθάριστων εσόδων συνιστά ένδειξη για τη σημασία και την επιρροή της αντίστοιχης επιχείρησης στην αγορά. Εξάλλου το επιχείρημα ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο υπερβαίνει κατά πολύ το ενδεχόμενο όφελος από την εναρμονισμένη πρακτική τους, καθώς και τα ετήσια φορολογητέα καθαρά κέρδη τους, προβάλλεται αλυσιτελώς, αφού σε κάθε περίπτωση το επιβαλλόμενο πρόστιμο έχει αποτρεπτικό χαρακτήρα και δε συνδέεται ούτε με το ύψος του παράνομου κέρδους, που αποκόμισε μια επιχείρηση από την παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού, ούτε με τα καθαρά κέρδη και τις φορολογικές υποχρεώσεις των παραβατών».

Με την ίδια συλλογιστική συνάγεται ότι σε περίπτωση που στο πλαίσιο κάθετων συμφωνιών μεταξύ προμηθευτή συγκεκριμένου προϊόντος και λιανεμπόρων, διαπιστωθεί σε ορισμένες από αυτές η ύπαρξη όρων αντίθετων προς το δίκαιο του ανταγωνισμού, ο υπολογισμός του επιβαλλομένου από την Επιτροπή προστίμου γίνεται με βάση τα ακαθάριστα έσοδα του προμηθευτή στη σχετική αγορά του προϊόντος που αποτέλεσε αντικείμενο των επίμαχων κάθετων συμφωνιών και όχι με βάση τον κύκλο εργασιών των συναλλαγών που ο εν λόγω προμηθευτής είχε με τις εταιρίες με τις οποίες υπέγραψε τις συμφωνίες που εμπεριείχαν τους αντιανταγωνιστικούς όρους.

Επισημαίνεται πάντως ότι οι προαναφερθείσες διευκρινήσεις δεν αναιρούν την διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού να περιορίσει κατά περίπτωση τη βάση υπολογισμού του προστίμου στα ακαθάριστα έσοδα μιας επιχείρησης στη σχετική αγορά του συγκεκριμένου και μόνο προϊόντος που αποτέλεσε αντικείμενο αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς, εάν κρίνει ότι ο εν λόγω περιορισμός δεν επηρεάζει εν προκειμένω τον επιδιωκόμενο αποτρεπτικό χαρακτήρα του προστίμου.